

Fotoğraf Dünyasından :

KAMERANIZI NASIL SEÇERSİNİZ

Derleyen :
Fatih ORBAY

Andreas Feininger'den

Fotoğrafın çok eskilere dayanan bir geçmişti yoktur, oldukça yeni bir buluştur. Yaklaşık bir asırlık zaman içinde bu alanda önemli gelişmeler olmuş ve önceleri bir hayli zahmetli ve özel bilgiler gerektiren bu iş, şimdi herkesin kolayca, zevkle yapabileceği bir uğraşı haline gelmiştir. Artık günlük yaşamımızda önemli bir yeri olan fotoğraf makinasına, gelir düzeyi ne olursa olsun herkes sahip olabilir. Bugünün böylesine geniş olanaklarına rağmen fotoğraf makinası almaya karar verdiğimiz zaman yine seçme zorluğuyla karşılaşırız. Aslında bu doğaldır, çünkü isteyebilmek için önce tanımak gerekir.

Bu yazımda önce fotoğraf makineleri hakkında genel bir tanım yapıp, sonra seçim için gerekli kriterleri açıklamaya çalışacağım.

Bugün fotoğraf piyasasında, hepsinden teker teker söz edemeyeceğimiz kadar çok sayı ve çeşitde kamera vardır. Kameraları yapıları amaçlarına göre iki grupta toplayabiliriz :

I — Genel Amaçlı Kameralar

- Basit kutu kameralar
- Tek objektifli reflex kameralar
- Çift objektifli reflex kameralar
- Telemetreli 35 mm. kameralar
- Basın tipi kameralar.

II — Özel Amaçlı Kameralar

- Stüdyo kameraları
- Polaroid Land kameralar
- Aşırı geniş açılı kameralar
- Panoramik kameralar
- Hava fotoğrafları kameraları
- Minyatür altı kameralar

Her iki gruptaki kamera çeşitleri, kullanım amaçlarına uygun özelliklere sahiptirler. Fakat genel olarak şunu söyleyebiliriz ki birinci grup daha yaygın kameraları kapsamaktadır ve onları kullanmak daha kolaydır. Bu sebeple fotoğrafa yeni başlayanlar birinci gruptan bir kamera seçmelidirler.

I — Genel Amaçlı Kameralar

Basit Kutu Kameralar : Oyuncak makinelerden biraz daha gelişmiş olan bu tür kameralar, ayrıntılı bilgi gerektirmeden, göze güzel, ilginç geleni hemen çekmek amacıyla yapılmış basit makinelerdir. Olanakları çok sınırlıdır. En cazip yönü çok ucuz oluşlarıdır. Bu tür makineler için genellikle özel kasetli filmler kullanılmaktadır. Makineye oranla filmleri hiç te ucuz sayılmaz.

Tek Objektifli Reflex Kameralar : Bugün bütün dünyada hem amatörler hem de profesyoneller tarafından en çok kullanılan, olanakları en geniş, en mükemmel kamera tipidir. Objektiflerinin değişebilir oluşu ve aşırı geniş açılı objektiflerden, aşırı tele objektiflere ve özel amaçlı objektiflerden çeşitli zoom objektiflere kadar kullanma olanakları olduğundan hemen hemen her amaca cevap verebilecek niteliktedir. Fotoğraf alanındaki en son gelişmeler öncelikle bu tür kameralarda uygulanmaktadır. Parallax hatası hiç yoktur, pozometre ve telemetre olanakları yönünden de diğer türlere kıyasla üstünlüklere sahiptirler. Aşırı yakın çekimlerde çok kullanışlıdır. Bu sınıfa 35 mm ve 6 X 6 kameralar girmektedir. 35 mm kameralar bu sınıfın özelliklerini daha çok taşıyan ve sayıca daha fazla çeşidi olan makinelerdir. Fakat 6 X 6 kameraların da film boyutlarının daha büyük olmasının getirdiği avantajları vardır. Bu yüzden hem renkli, hem siyah beyazda, eğer çekilen fotoğraf basılacaksa, 6 X 6 kameralar tercih edilir. Bu sınıfta hem fiyat hem de kalite açısından çok farklılıklar gösteren kameralar bulunmaktadır.

Çift Objektifli Reflex Kameralar : Bu tür kameralarda vizör için ayrı bir objektif bulunduğundan, vizörde devamlı parlak görüntü olanağı vardır. Titreşim ve sessizlik açısından da tek objektifli reflexlerden daha üstündür. Bir başka üstünlüğü de, herhangi bir optüratör hızında (enstantanede) flaş senkronizasyonu yapabilmesidir. Kötü tarafları ise şunlardır : Objektifleri sabittir. Geniş açı ve tele olanakları çok kısıtlıdır. Alan derinliğinin görsel kontrolü yoktur. Genel amaçlar için ve yeni başlayanlar için uygundur.

Telemetreli 35 mm Kameralar : 35 mm kameraların ilk tipleri bu türdendi, fakat 50 yıllık bir gelişme, bugün hâlâ büyük ölçüde kullanılmalarının ana nedenidir. Objektifleri sabit olanları da

vardır, fakat çoğunun objektifleri değişebilir. Sessiz, titreşimsiz oluşları ve kullanım kolaylığı en tutulan yönleridir. Sakıncaları ise : Vizör görüntüsünün küçük oluşu, alan derinliğinin kontrolünün görsel olarak yapılamayışıdır.

Basın Tipi Kameralar : Bu sınıfın klâsik formatı 9 X 12 cm.'dir ve tabaka film kullanılmaktadır. Fakat bugün daha kullanışlı modern tipleri (120 ve 220 rol film kullanılan) bu klâsik tipin yerini almaktadır. En tanınmış örnekleri Koni-Omega, Linhof Press 70 ve Graflex XL'dir. Yüksek kaliteli baskılar gerektiğinde bu makineler tercih edilir. 6 X 9 veya 6 X 7 gibi formatlarda olanları da vardır.

II — Özel Amaçlı Kameralar

Stüdyo Kameraları : Bunlar elde taşınmayan, mutlaka üç ayak üstünde kullanılan geniş formatlı kameralardır. Bu kameralarda, optüratör üstünde olan objektifler kullanılmaktadır ve geniş açıdan teleye ve aşırı yakın çekimlere olanak tanıyan objektif değiştirme kapasitesi vardır. En mükemmel özellikleri ise perspektif kontrolünün çok başarılı yapılması ve geniş formatından ötürü çok kaliteli, ayrıntılı sonuçlar elde edilebilmesidir. 9 X 12 cm.'den 18 X 24 cm.'ye kadar değişik formatlarda olanları vardır. Ayrıca rolfilm kullanılan adaptörleri de bulunmaktadır. Kullanım alanları : Mimarî, Endüstri, Dekorasyon, Reklam ve Reprodüksiyon fotoğraflarını kapsar.

Hava Fotoğrafları Kameraları : Objektifleri sabit olarak sonsuza netlendiği için başka bir amaçla kullanılamazlar. Bu tür kameraların, ucuz fiyatları olduğu ve başka amaçla kullanılabileceği reklâmlarında söyense bile, bu tek amaç dışında almaktan kaçınmak lâzımdır.

Aşırı Geniş Açılı Kameralar : Açılı 90°'den 180°'ye kadar değişebilen tipik geniş açı deformatsyonlarıyla belirlenen, özel bir perspektif görünümü veren kameralardır. Bu türün en tanınmış örnekleri "Hasselblad Süper Wide" 6 X 6 ve "Plaubel Veriwide" 6 X 9'dur. Bu kameralar genellikle mimarî ve özel efekt gerektiren fotoğraflar için kullanılır.

Polaroid Land Kameralar : Bu tanınmış kameraların en belirgin özelliği çekilen resmin hemen anında görülebilmesidir. Bu kameralarda, kendi özel filmi kullanılmaktadır ve sonradan kullanılabilen bir renkli negatif elde etme olanığı yoktur. Bu kameralar, özel ilgisi olan amatörlerle poz kontrolü amacıyla kullanan profesyoneller tarafından tutuluyor. Diğer makinelerde kullanılmak üzere geliştirilen özel film kabinleri de vardır.

Panoramik Kameralar : Bu kameraların üzerinde sabit olan bir geniş açı objektif vardır. Deklanşöre basılınca objektif yatay olarak belli bir dönüş yapar. Böylece yatay görüntü açısı 140°'ye kadar çıkmış olur. 35 mm.'lik filmlerin kullanıldığı bu kameralarda film bir silindirik yüzeyde yer almaktadır ve 24 X 36 mm format genişlemektedir. En çok panoramik dış çekimlerde kullanılmaktadır.

Minyatür Altı Kameralar : Bunlar çok gelişmiş mükemmel bir işçiliğe ve mekanizasyona sahip kameralardır. Özel çok küçük formatlı filmleri ve kameranın uzunca bir kibrit kutusu kadar oluşu kullanımını güçleştirmektedir. Kolay taşınabilirliği ve farketmeden özel resimler çekilmesine uygunluğu dışında önemli bir özelliği olmayan kameralardır. Kullanım alanı çok sınırlıdır.

Yukarıda genel olarak sınıflandırdığımız kameraları bir başka yönden de sınıflandırabiliriz. Bunlar çektikleri filmlerin ebatlarına göre şöyle sıralanabilir :

18 X 24 mm yarım kare, 28 X 28 mm, 24 X 36 mm, 6 X 6 cm, 6 X 7 cm ideal format, 6 X 9 cm, 9 X 12 cm, 13 X 18 cm ve 18 X 24 cm.

Fotoğraf makinesi alırken, hangi makine olacağı konusunda kriterler, alacağınız makine ile yapacağınız işe ve makineden beklediklerimize göre değişir. Fakat genel olarak şu söylenebilir. Pahalı yeni model bir makine yerine, eski model kaliteli bir makine almak daha yerinde bir davranıştır.

Bu kriterleri daha uygulanabilir hale getirebilmek için, kameralardaki özellikleri sıralayıp, sonra ne tür fotoğraflar için hangi özelliklere dikkat etmelidir sorusunun cevaplarını bulacağınız bir tablo sunmaktayız :

1. 35 mm filmler için yapılmış küçük kameralar.
2. 6 X 6 cm veya 6 X 7 cm film formatlı orta boy kameralar.
3. 9 X 12 cm veya daha büyük film formatlı büyük kameralar.
4. Objektif hızı; çok hızlı objektifler 35 mm kameralarda kullanılmaktadır.
5. Objektiflerin değişebilme olanakları.
6. Aşırı geniş açılı objektifler.
7. Aşırı tele objektifler.
8. Optüratör hızı (Enstantane); perde optüratörlerde en yüksek 1/2000, objektif üzerinde bulunanlarda ise 1/800 olmaktadır.

9. Flaş senkronizasyonu; optüratörü objektif üzerinde olan kameralarda herhangi bir optüratör hızında sağlanabilir. Perde optüratörlerinde ise sınırlıdır. Örneğin 1/100 gibi.
10. Paralax hatası : Tek objektifli reflexlerde bu hata yoktur, fakat çift objektifli reflexlerde bu hata olabiliyor.
11. Perspektif kontrolü : Mükemmel kontrol ancak stüdyo kameralarında yapılabilmektedir. 35 mm kameralarda da bu kontrol yapılabilmektedir. Fakat sınırlıdır.
12. Objektifler için uzatmalar : Objektif ile kamera arasına takılan aşırı yakın çekimler için kullanılan aksesuarlar.
13. Kullanış sürati : En süratli kullanılan kameralar 35 mm reflex kameralardır. Kamera büyüdükçe sürat düşmektedir.
14. Gürültü seviyesi : Optüratörü objektifte olanlarda gürültü daha azdır. En gürültülü olanlar ise 6 X 6 tek objektifli reflex kameralardır.
15. Netlik : Geniş formatlı kameralarda daha net resimler elde edilebiliyor.
16. Motör : Peşpeşe süratli çekimlerde küçük elektrik motörlü bir aksesuar. 35 mm ve 6 X 6 kameralarda bulunuyor.
17. Kameranın büyüklüğü ve ağırlığı : Doğal olarak film formatı büyüdükçe kameranın hacmi ve ağırlığı büyümektedir.

İŞLEV - ÖZELLİK TABLOSU

TABLO : 1

— Reklâm (Canlı modeller)	2, 5, 9
— Reklâm (İmalât fotoğrafları)	3, 5, 11, 12, 15
— Hayvanlar (Evciller)	2, 9
— Hayvanlar (Vahşiler)	1, 5, 7, 14, 16, 17
— Mimari	3, 5, 6, 11, 15
— Çocuklar ve Bebekler	1 veya 2, 9
— Aşırı Yakın Çekimler	1 veya 2 veya 3, 5, 9, 10, 12
— Kopya ve Reprodüksiyon	1 veya 3, 10, 12, 15
— Moda	2, 4, 5, 9
— Gıda	3, 5, 10, 11, 12, 15
— Genel	1 veya 2, 5, 9, 17
— Endüstri	5, 6, 9, 11, 12, 15, 16
— Dekorasyon	3, 5, 6, 9, 11, 15
— Peysaj, Manzara	3, 5, 15, 17
— Doğa (Genel)	1 veya 2, 5, 9, 10, 12, 17
— Haber ve Döküman	1, 4, 5, 7, 9, 13, 16, 17
— Sanat Eserleri	3, 5, 10, 11, 12, 15
— İnsanlar (Genel)	1 veya 2, 5, 9, 13, 14, 16, 17
— Portre	1 veya 2 veya 3, 5, 9
— Spor	1 veya 2, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 16, 17
— Tiyatro ve Sahne	1 veya 2, 4, 5, 9, 14
— Seyahat	1 veya 2, 4, 5, 9, 14, 17

● *İnsanın en büyük dostu zorluklardır. Çünkü insanları, karşılaştıkları zorluklar kuvvetlendirir.*

CASSO